

MEMÒRIA D'ORDENACIÓ

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial
i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme
Comissió Territorial d'Urbanisme
de Tarragona

MEMÒRIA INFORMATIVA I D'ORDENACIÓ

MEMÒRIA D'ORDENACIÓ

1. Motivació.

Des de l'anàlisi del planejament vigent i de les necessitats actuals, podem dir que hi ha diferents motius que justifiquen l'elaboració d'aquests Pla d'ordenació urbanística municipal:

Refondre en un únic document les modificacions de la Delimitació del Sòl Urbà tramitades i aprovades.

Establir una regulació del fet industrial.

Incorporar les noves infraestructures.

Facilitar el desenvolupament dels àmbits que la Delimitació del Sòl Urbà contemplava, com a unitats d'actuació a desenvolupar amb plans especials.

La incorporació de les iniciatives de l'Ajuntament.

2. Àmbit del Pla d'Ordenació Urbanística Municipal i període de vigència.

El Pla d'Ordenació Urbanística Municipal abasta la totalitat del terme municipal de la Riba. N'afecta el nucli de població, l'activitat industrial dins d'aquest, i el sòl rústec.

S'hi preveu un període mínim de 4 anys, si les circumstàncies a definir en el document final no fan aconsellable una revisió prèvia.

3. Criteris i objectius.

Aquest projecte de Pla d'Ordenació Urbanística Municipal no pretén ser un document que trenqui amb els documents urbanístics vigents ni amb els seus criteris, sinó que vol adequar-los a les necessitats actuals, en funció del desenvolupament produït, adaptant-se als recursos econòmics, públics i privats, i incloent-hi les mancances detectades i les noves actuacions.

3.1. Criteris generals:

Mantenir la doble naturalesa del nucli urbà, residencial i industrial.

Incorporar les modificacions del planejament que han estat tramitades i aprovades.

Preveure les reserves de terreny per a les noves infraestructures generals: ferroviària i viària.

Conservació del medi rural per tal de permetre les activitats agrícoles tradicionals, respectant l'entorn, amb una protecció del paisatge natural i del sòl no urbanitzable.

Fer unes ordenances actualitzades que resolguin els dubtes apareguts en l'aplicació pràctica de les ordenances actuals.

Facilitar el desenvolupament dels àmbits que la Delimitació de Sòl Urbà contemplava i que no han estat desenvolupats.

Creació de sòl urbanitzable per a donar possibilitats de creixement al nucli.

3.2. Àrees de creixement.

Sòl urbà:

En l'actualitat el sòl urbà es troba pràcticament exhaurit, però dels sectors que la Delimitació de Sòl Urbà delimitava com a sectors a desenvolupar per Estudis de Detall i Plans Especials, tan sols s'ha tramitat una Unitat d'Actuació d'una part d'un sector.

Així, d'una banda es tractarà de facilitar la gestió per tal que aquests sectors es desenvolupin com a Unitats d'Actuació.

3.3. Equipaments en el nucli urbà.

Superfícies de sòl destinat a equipaments, actualment:

- Cementiri1: 364,7 m2.
- Església: 506,4 m2.
- Consultori: 270,4 m2.
- Ajuntament: 221,6 m2.
- Escoles: 583,4 m2.
- Escoles: 2.044,9 m2.
- Camp de futbol: 4.183.0m2.

TOTAL: 9.173,77 m2.

El sòl destinat a equipaments representa un 3,83 % del sòl urbà actual.

3.4. Zones verdes en el nucli urbà.

Superfícies de sòl destinat a zones verdes, actualment:

- Carrer de la fàbrica: 804,0 m2.
- Carrer de la fàbrica: 103,5 m2.
- Carrer del raval: 119,5 m2.
- Carrer de la costa baixa: 85,6 m2.
- Hortasses: 5.075 m2.

TOTAL: 6187,6 m2.

El sòl destinat a zones verdes representa un 2.59 % del sòl urbà actual.

3.5. Catàleg.

Edificis d'interès històric-artístic:

La protecció dels elements i edificis d'interès històric-artístic, és un dels objectius del Pla d'Ordenació Urbanística Municipal. Un primer llistat dels edificis o elements ha incloure en el precatàleg és el següent:

Fàbrica de paper.
Molí de paper.

Pont de l'Estret.
Casa Josep Serra. (Museu biblioteca Jose Serra Farré).
Torre del Petrol.
Església Parroquial de Sant Nicolau.

El nivell de protecció de cada edifici es farà en funció de la catalogació.

3.6. Espais d'especial protecció:

Un altre objectiu del Pla d'Ordenació Urbanística Municipal és respectar l'entorn i el medi natural, mitjançant una protecció del paisatge, evitant la tala indiscriminada, la parcel·lació il·legal i l'extracció de terres.

Com a elements singulars dins del terme cal destacar:

La llera del riu Brugent.

L'espai de les Muntanyes de Prades, inclòs dins de Pla d'espais d'interès natural.

En aquest sentit, s'hi incorporen les previsions del PEIN sobre les Muntanyes de Prades, mitjançant la qualificació de sòl de protecció agrícola i paisatgística. En el moment que es desenvolupi el PEIN, mitjançant la declaració de l'espai protegit de les Muntanyes de Prades, i es formuli el corresponent Pla especial i el Pla rector d'ús i gestió, aquest POUM s'hi adaptarà en allò que calgui.

3.7. Infraestructures: xarxa viària.

La principal infraestructura viària és la C-240, de Reus a Montblanc. Altres vies, són la TV-7044, cap a Farena, i, en un molt petit tram, la T-743 cap a Picamoixons.

3.8. Infraestructures: xarxa ferroviària.

Línia Reus - Montblanc. La manca d'espai planer a l'estret obliga a la coincidència dels traçats de la carretera i de la via, que s'encreuaren entre passos a nivell successius i molt propers l'un del l'altre.

El projecte de línia d'alta velocitat Madrid Barcelona frontera francesa afecta una part del terme, en la seva banda est, que travessa el terme de nord a sud, amb dos túnels i amb talussos, segons la topografia del terreny.

Tanmateix aquesta línia no afecta al Pla d'Ordenació Urbanística Municipal, atès que la major part del nucli està consolidat, més enllà d'incorporar una previsió genèrica de respecte a la normativa vigent sobre ferrocarrils.

3.9. Superfícies.

En el quadre següent es fa referència a les superfícies del planejament vigent, obtingudes per medició damunt de la cartografia digital. Les superfícies en hectàrees són les següents:

Terme municipal	806,62	100%
Sòl urbà	23,89	2,96%
Sistema de parcs i jardins	0,618	0,76%
Sistema d'equipaments	0,917	1,13 %

4. Cartografia.

S'ha fet servir com a base la següent cartografia digital.

1/2000: restitució d'un vol de l'ICC de 1980, realitzat per la Direcció General d'Urbanisme. Aquest ha estat completat en algunes zones amb la base cartogràfica del CGCCT (1/500 i 1/1000).

1/5000: a partir d'un vol de l'ICC de 1991 cedida per la Diputació de Tarragona

També s'han fet servir les bases cartogràfiques del CGCCT (1/500 i 1/5000), i s'hi han incorporat els traçats de les següents infraestructures:

Alineaciones de fachadas de la C.V. de la Riba a Farena (Travesia de la Riba). Diputación Provincial de Tarragona. E: 1/1000, de maig de 1976,

TAV. Madrid-Barcelona-Frontera Francesa, tram Lleida Barcelona. Estudi informatiu d'octubre de 1997.

Variant de la Riba a Vilaverd. Direcció de Política Territorial i Obres Públiques, Generalitat de Catalunya, abril de 1998.

La cartografia digitalitzada servirà no tan sols per al Planejament sinó per a d'altres aplicacions, com poden ser mantenir al dia la situació concreta dels serveis (xarxes d'aigua, enllumenat, clavegueram,...).

5. El Planejament vigent

5.1. La Delimitació de sòl urbà vigent, va ser redactada l'any 1970, per iniciativa del Ministerio de la Vivienda – Gobierno Civil. No hi ha planejament anterior, i la delimitació de sòl fou redactada com a mesura transitòria, fet que es va reflectir en una de les disposicions transitòries, que diu:

“Atès que, segons l'Annex II de les Normes Subsidiàries i Complementàries de Planejament de l'àmbit de competència de la Comissió d'Urbanisme de Tarragona, la figura de planejament recomanada per a la Riba és la de Normes Subsidiàries de Planejament, en el termini d'un any, comptador des de l'aprovació definitiva d'aquesta Delimitació del Sòl Urbà, s'ha de formular i redactar aquella figura de planejament, que permeti analitzar la problemàtica industrial del municipi, la protecció dels cursos hídrics de què disposa, i l'adequada protecció del massís forestal existent –tant el conservat, com el que va patir incendis forestals- i que forma part de l'espai d'interès natural de les Muntanyes de Prades.”

Fou aprovada per la CUT en data 7 de febrer de 1990.

5.2. Modificació puntual de la delimitació de sòl urbà (Exp: 93/77 CUT).

Aprovada per la CUT: 31/03/1993

Promoguda per l'Ajuntament, la modificació té com a objecte la inclusió d'un àmbit del sòl urbà d'uns terrenys d'una superfície aproximada de 750 m², situats entre la carretera C-240 i el camí de l'estació de la Riba. Aquests terrenys es destinaran en part a vialitat per tal d'ampliar la vorera de la carretera, com a verd públic, i la resta com zona d'edificació privada.

5.3. Estudi de detall de l'àrea delimitada per la finca núm. 3 del carrer Carretera.(Exp 97/601 CUT)

Assabentat per la CUT: 13/11/1997.

De promoció privada, tramitat per l'Ajuntament, té com a objecte definir l'ordenació dels volums edificables d'un terreny que va ser incorporat al sòl urbà en virtut d'una modificació puntual de la Delimitació del Sòl Urbà (Exp. 93/77 CUT).

5.4. Modificació puntual de la delimitació de sòl urbà (Exp: 94/226 CUT).

Aprovada per la CUT: 11/05/1994

Publicada el 28/12/1994

Promoguda per l'Ajuntament, la modificació té com a objecte dividir l'àmbit del pla especial previst per la Delimitació del sòl urbà de la Riba front a la carretera de la Riba a Farena. Concretament, es proposa excloure de l'àmbit d'aquest Pla especial uns terrenys de 1969 m² de superfície confrontats amb la carretera esmentada.

5.5. Estudi de detall de la parcel·la industrial (Exp: 92/92 CUT).

Assabentat: La CUT es dona per assabentada el 11/03/1992.

Promoció privada, tramitat per l'Ajuntament, té com a objecte la construcció d'una nau dins l'àmbit d'un estudi de detall tal com assenyala la Delimitació de sòl urbà.

5.6. Modificació puntual de la delimitació de sòl urbà (Exp: 96/101 CUT).

Aprovada per la CUT: 8/05/1996.

Publicada: 5/08/1997.

Promoguda per l'Ajuntament, la modificació té com a objecte dividir l'àmbit del pla especial previst a la Delimitació de sòl urbà de la Riba, en la part superior del Mercadal per instal·lar-hi una depuradora.

5.7. Delimitació i divisió poligonal del Pla Especial al nord-oest del nucli de la Riba. (Exp: 97/260 CUT).

Assabentat: La CUT es dóna per assabentada el: 4/06/1997.

De promoció privada, tramitat per l'Ajuntament, té com a objecte la delimitació de dos polígons d'actuació independents dins de l'àmbit del Pla especial previst al nord del nucli urbà per la delimitació de sòl urbà de la Riba. La divisió d'aquest àmbit del Pla especial en dos polígons d'actuació es justifica per l'existència de dues zones clarament diferenciades des del punt de vista topogràfic dins l'esmentat àmbit, les quals coincideixen, a més, amb l'estructura de la propietat.

5.8. modificació puntual de la Delimitació de Sòl Urbà a la zona compresa entre el carrer Farena i el carrer de la Fàbrica. (Exp: 99/371 CUT).

Aprovació definitiva de la CUT el 02/06/99 i publicada en el DOGC el 06/09/99.

5.9. Pla Especial de reforma Interior "Els Pous". (Exp: 01/552 CUT).

Acord de Suspensió de la CUT el 25/07/01.

5.10. Línia d'Alta Velocitat Madrid-Barcelona-Frontera Francesa, tram Lleida Martorel. (Exp: 03/6399 CUT).

Acord de la CUT: Sense dades.

6. Regulació de l'activitat industrial

Com s'ha dit en la memòria informativa, l'activitat industrial a la Riba ve de molt lluny, i el seu desenvolupament és la mateixa història de la població. Fins i tot ara, les activitats industrials conviuen amb la població.

Això genera una situació complicada, ja que cal conciliar les exigències ambientals i l'activitat econòmica existent. Ateses les especials característiques de la implantació industrial, es considera que, més enllà de la regulació genèrica de la Normativa del POUM, d'aplicació a les indústries de nova creació, cal la promulgació de la corresponent ordenança, en aplicació de la llei 3/98, la intervenció integrada de l'administració ambiental, i el consegüent procediment d'adequació al sistema d'autorització ambiental que fixa la disposició transitòria 1a de l'esmentada llei.

Per altra banda, es preveuen unes zones d'indústria en transformació d'ús, a fi de permetre el funcionament ordinari de les instal·lacions –és a dir, sense que quedin fora d'ordenació- però indicant la necessitat d'un futur canvi d'ús.

7. Ordenació proposada

Les característiques de la Riba, derivades de la seva situació en la confluència del Francolí i del Brugent, i de l'accidentada topografia, han generat un nucli urbà format per diversos nuclis (Cap de la Riba, Molins de més Amunt, Centre, el nucli entre el ferrocarril i el Francolí). Per bé que no deslligats del tot, l'ocupació industrial, i la xarxa viària que ha demanat aquesta –

fonamentalment, el C/ de la Fàbrica i el c/ Fra Ignasi Carbó- han generat una ocupació al llarg d'aquesta vials, amb una sèrie d'espais més o menys buits, on caldria completar la urbanització, en alguns casos, i acabar d'ordenar el teixit urbà.

És en aquests espais on se situa el creixement de la Riba, a fi de no ocupar sòls ara no urbanitzables, i completar la urbanització, a la vegada que obtenir sòls lliures i per a equipaments públics.

Les operacions proposades són:

POLÍGON ACTUACIÓ 1 (HORTS DE DAVANT 1)

OBJECTE DEL POLÍGON D'ACTUACIÓ: Ordenació de l'edificació dels sòls confrontats amb la carretera de la Riba a Farena al Cap de Riba.

POLÍGON ACTUACIÓ 2 (HORTS DE DAVANT 2)

OBJECTE DEL POLÍGON D'ACTUACIÓ: Ordenació de l'edificació dels sòls confrontats amb la carretera de la Riba a Farena al Cap de Riba.

POLÍGON ACTUACIÓ 3 (CAMÍ FONDO)

OBJECTE DEL POLÍGON D'ACTUACIÓ: Ordenació de l'edificació dels sòls confrontats amb la carretera de la Riba a Farena.

POLÍGON ACTUACIÓ 4 (LA MIRANDA)

OBJECTE DEL POLÍGON D'ACTUACIÓ: Ordenació de l'edificació dels sòls confrontats amb la carretera de la Riba a Farena.

POLÍGON ACTUACIÓ 5 (BRUGENT 1)

OBJECTE DEL POLÍGON D'ACTUACIÓ: Ordenació de l'edificació dels sòls confrontats amb la carretera de la Riba a Farena i el nucli històric. Caldrà garantir la connexió viari per a vianants amb el carrer de Ciurana. La disposició de l'edificació haurà de formalitzar preferentment, un front al llarg de la carretera i estarà separada al menys 3 metres de l'àmbit del Polígon d'Actuació.

POLÍGON ACTUACIÓ 6 (BRUGENT 2)

OBJECTE DEL POLÍGON D'ACTUACIÓ: Ordenació de l'edificació dels sòls confrontats amb la carretera de la Riba a Farena, el riu Francolí i el nucli

històric. La disposició de l'edificació haurà de formalitzar preferentment, un front al llarg de la carretera i estarà separada al menys 3 metres de l'àmbit del Polígon d'Actuació.

POLÍGON ACTUACIÓ 7 (MIRADOR DEL FRANCOLÍ)

OBJECTE DEL POLÍGON D'ACTUACIÓ: Ordenació de l'edificació del sòl confrontant amb un revolt de la carretera de la Riba a Farena.

POLÍGON ACTUACIÓ 8 (ERA DEL ROIG)

OBJECTE DEL POLÍGON D'ACTUACIÓ: Ordenació de l'edificació del buit urbà existent entre el carrer de la Fàbrica i el carrer cardenal Gomà i definició dels espais de sistemes viari i lliures.

POLÍGON ACTUACIÓ 9 (MAS DEL VENT)

OBJECTE DEL POLÍGON D'ACTUACIÓ: Ordenació de l'edificació i definició dels espais de sistemes viari i lliures.

POLÍGON ACTUACIÓ 10 (MOLÍ DEL MAS)

OBJECTE DEL POLÍGON D'ACTUACIÓ: Urbanització i cessió del carrer de 6 metres d'amplària.

POLÍGON ACTUACIÓ 11 (LES HORTASSES)

OBJECTE DEL POLÍGON D'ACTUACIÓ: Repartiment dels beneficis i càrregues en la millora de les condicions d'urbanització i accessibilitat a les parcel·les existents.

POLÍGON ACTUACIÓ 12 (LES ROIXEL·LES)

OBJECTE DEL POLÍGON D'ACTUACIÓ: Ordenació de l'edificació de la implantació industrial anomenada "Les Roixel·les" i definició dels espais de sistemes viari, de protecció de sistemes i espais lliures.

POLÍGON ACTUACIÓ 13 (PARCEL·LA 90 DE LES HORTASSES)

OBJECTE DEL POLÍGON D'ACTUACIÓ: Ordenació de l'edificació dels sols confrontats amb la Urbanització de les Hortasses a fi de possibilitar la seva ampliació i concreció dels espais de sistemes viari i lliures.

POLÍGON ACTUACIÓ 14 (PLAÇA MAJOR I CARRER DE LA FONT)

OBJECTE DEL POLÍGON D'ACTUACIÓ: Ordenació de l'edificació dels sols confrontats amb la Plaça Major i el carrer de la Font amb l'objectiu de preservar les visuals existents des de la Plaça Major i el carrer de la Font i millorar la secció del carrer.

Tarragona, Juny de 2005

Equip redactor:

Josep Maria Milà i Rovira, Arquitecte

José Marcos Teigeiro, Arquitecte

Robert Casadevall Camps, Geògraf (Trivium)

